

VIISI EKUMEENISTA TOIMINTAOHJETTA

Katolilaiset ja luterilaiset toteavat, että he ja yhteisöt, joissa he elävät uskonsa todeksi, kuuluvat Kristuksen yhteen ruumiiseen. Luterilaisten ja katolilaisten keskuudessa on heräämässä tietoisuus siitä, että 1500-luvun taistelu on ohi. Syyt toistensa uskon tuomitsemiseen ovat karisseet matkan varrelle. Sen tähden luterilaiset ja katolilaiset hahmottavat viisi toimintaohjetta, kun he muistelevat yhdessä vuotta 2017.

Luterilaiset ja katolilaiset kutsutaan lähtemään ajattelussaan Kristuksen ruumiin ykseyden näkökulmasta ja etsimään kaikkea mikä saa tämän ykseyden tulemaan ilmi ja palvelee yhteyttä Kristuksen ruumiissa. He tunnustavat toinen toisensa kristityiksi kasteen perusteella. Tämä asennoituminen vaatii sydämen jatkuvaa kääntymystä.

Ensimmäinen ohje: Katolilaisten ja luterilaisten tulisi aina aloittaa ykseyden eikä jakautumisen näkökulmasta, jotta he vahvistaisivat sitä, mikä on yhteistä, vaikka erot olisivatkin helpommin nähtävissä ja koettavissa.

Katolilaiset ja luterilaiset ovat historian kuluessa määritelleet tunnustuksensa toisiaan vastaan, ja ne ovat kärsineet yksipuolisuudesta, joka on jäänyt sitkeänä elämään aina tähän päivään saakka heidän painiskellessaan tiettyjen ongelmien, kuten esimerkiksi auktoriteetin kanssa. Koska ongelmien alku on juontunut keskinäisestä kiistasta, ne voidaan ratkaista tai ainakin niistä voidaan puhua pyrkimällä yhdessä syventämään ja vahvistamaan osapuolten välillä olevaa yhteyttä. Katolilaiset ja luterilaiset tarvitsevat toistensa kokemusta, rohkaisua ja kritiikkiä.

Toinen ohje: Luterilaisten ja katolilaisten täytyy suostua jatkuvaan muutokseen toisen kohtaamisen ja molemminpuolisen uskontodistuksen kautta.

Katolilaiset ja luterilaiset ovat dialogin avulla oppineet paljon, ja he ovat alkaneet arvostaa sitä tosiasiaa, että heidän keskinäinen yhteytensä voi saada erilaisia muotoja ja tasoja. Vuotta 2017 silmällä pitäen heidän tulisi uudistaa ponnistelunsa kiitollisina siitä, mitä on jo saavutettu; kärsivällisinä ja kestävinä sen tähden, että tie voi olla odotettua pitempi, innolla, joka ei salli tyytyä nykytilanteeseen; rakastaen toinen toisiaan myös erimielisyyksien ja kiistojen aikana; uskossa Pyhään Henkeen, toivossa, että Henki täyttäisi Jeesuksen Isälle osoittaman rukouksen sekä rukoilemalla vilpittömästi, että tämä tapahtuisi.

Kolmas ohje: Katolilaisten ja luterilaisten tulisi uudestaan sitoutua etsimään näkyvää ykseyttä ja työstämään yhdessä sitä, mitä tämä merkitsee konkreettisina askelina sekä pyrkimään yhä uudestaan tätä päämäärää kohti.

Katolilaisten ja luterilaisten tehtävä on ilmaista tuoreella tavalla yhteisöjensä jäsenille se, miten evankeliumi ja kristillinen usko sekä kirkon aikaisemmat traditiot ymmärretään. Heidän haastava tehtävänsä on estää tätä uudelleentulkintaa lankeamasta takaisin vanhoihin tunnustusten välisiin vastakohtaisuuksiin.

Neljäs ohje: Luterilaisten ja katolilaisten tulisi yhdessä löytää uudelleen Jeesuksen Kristuksen evankeliumin voima omalle ajallemme.

Ekumeeninen sitoutuminen kirkon ykseyden edistämiseen ei palvele vain kirkkoa vaan myös maailmaa, niin että maailma uskoisi. Ekumenian lähetystehtävä tulee sitä tärkeämmäksi mitä pluralistisemmaksi yhteiskuntamme uskonnollisesti tulevat. Tässä on jälleen uudelleen ajattelun ja parannuksen teon paikka.

Viides ohje: Katolilaisten ja luterilaisten tulee todistaa yhdessä Jumalan armosta julistamalla evankeliumia ja palvelemalla maailmaa.

Vastakkainasettelusta yhteyteen

Yhteinen ekumeeninen matka tekee luterilaiset ja katolilaiset kykeneviksi arvostamaan yhdessä sitä, miten Martti Luther ymmärsi ja hengellisesti koki evankeliumin Jumalan vanhurskaudesta, joka on myös Jumalan armoa. Esipuheessaan latinankielisiin teoksiinsa (1545), hän lausuu, että ”Jumalan armosta, mietiskellen sitä öin ja päivin” hänelle valkeni uusi ymmärrys Roomalaiskirjeen jakeesta 1:17: ”Tällöin minä tunsin itseni suorastaan uudesti syntyneeksi ja astuneeni avoimista porteista suoraan paratiisiin. Silloin näyttäytyivät minulle heti paikalla koko Raamatun toiset kasvot... Myöhemmin luin Augustinuksen teoksen ”*Hengestä ja kirjaimesta*”, missä aivan odottamattani havaitsin, että hänkin selittää Jumalan vanhurskauden siksi, jolla tämä meidät pukee vanhurskauttaessaan meidät.”¹

Reformaation alkuvaiheita muistellaan oikein, kun luterilaiset ja katolilaiset kuulevat yhdessä Jeesuksen Kristuksen evankeliumin ja antavat itsensä tulla kutsutuksi uudelleen yhteyteen Herran kanssa. Silloin he ovat yhdistyneet yhteisessä lähetystehtävässä, jonka Yhteinen julistus vanhurskauttamisopista ilmaisee seuraavasti: ”Luterilaisilla ja katolilaisilla on yhteinen tavoite tunnustaa kaikessa Kristusta, johon yksin tulee luottaa ainoana välittäjänä (1. Tim. 2:5–6), jonka kautta Jumala Pyhässä Hengessä antaa itsensä ja uudistavat lahjansa” (YJV 18).

¹ Lutherin esipuhe latinankielisten teostensa julkaisuun. Valitut teokset I, s.10.. WA 54; 186, 3.8–10. 16–18. (Engl. LW 34:337).